

KLÍČE KE KVALITĚ (METODIKA II) – Systém metodické, informační a komunikační podpory při zavádění školních vzdělávacích programů s orientací na rozvoj klíčových kompetencí a růst kvality vzdělávání

Anotace

Metodika II je navržena jako individuální národní projekt v délce trvání 5 let (2008-2013). Projekt přímo navazuje na systémový projekt Metodika, který se soustředil na vytvoření metodické podpory při tvorbě ŠVP formou provozování internetového portálu sbírajícího zkušenosti z praxe a poskytující teoretické zázemí spojené s RVP a tvorbou ŠVP.

Metodika II je založena na pokračování, rozšiřování a utváření komplexní a systematické metodické podpory učitelům. Projekt je garantován kurikulárními ústavy MŠMT, které mají dlouholetou zkušenost v oblasti, kterou projekt řeší. Má silné personální zázemí. Dílčí týmy vytvořené v rámci projektu Metodika jsou složeny nejen z pracovníků těchto ústavů, ale z velké části ze spolupracovníků z pedagogické praxe.

Projekt Metodika II přinese školám možnost využívat bezplatně veškerou metodickou pomoc (metodické příspěvky, digitální učební materiály, pracovní listy, výstupy z dalších podpůrných projektů atd.). Třídící systém a vlastní struktura portálu www.rvp.cz bude rozvíjena tak, aby uživatelé výrazně šetřili čas při vyhledávání příspěvků a objektů. Portál by měl nabídnout vytvoření komunikačního prostoru pro sdílení zkušeností, výměnu názorů a spolupráci při vývoji a zdokonalování digitálních učebních materiálů. Dalším přínosem bude propojení národního úložiště digitálních vzdělávacích objektů (učebních materiálů) s mezinárodní sítí, a umožní tak čerpat českým učitelům z obrovského množství materiálů vzniklých v ostatních zemích EU. Elektronické médium zároveň umožní rychle reagovat na aktuální potřeby praxe zveřejněním požadovaných příspěvků nebo informací.

Jedním z velkých přínosů projektu je fakt, že všechny výše popsané možnosti mohou učitelé najít a využívat „na jednom místě“ a nemusí je složitě hledat v různých zdrojích. Na tuto skutečnost si učitelská veřejnost často stěžuje a ze zkušenosti s předchozím projektem Metodika lze říci, že metodický portál právě v tomto bodě splňuje očekávání učitelské veřejnosti. Zároveň veškeré materiály mají garantovanou odbornou úroveň, což také ve volně dostupných zdrojích není vždy samozřejmostí.

Projekt Metodika II sleduje 4 hlavní cíle:

1. rozšíření metodické podpory a zvýšení počtu kvalitních materiálů dostupných na portálu
2. podporu a rozvoj informačních technologií zaváděných do škol a přípravu učitelů s tím spojenou
3. nabídku dalšího vzdělávání v oblasti metod a forem výuky formou elektronicky podporovaného prostředí (e-learning)
4. informační a propagační podporu nových trendů ve vzdělávání

Metodický portál je jedním z hlavních podpůrných nástrojů, kterou současní pedagogové využívají a o kterou mají zájem, což dokládají denní přístupy uživatelů na metodický portál (pravidelně monitorované odbornou firmou TOPLIST) a ohlasy učitelů na osobních prezentacích portálu.

1. Název projektu

KLÍČE KE KVALITĚ (METODIKA II) – Systém metodické, informační a komunikační podpory při zavádění školních vzdělávacích programů s orientací na rozvoj klíčových kompetencí a růst kvality vzdělávání

2. Typ projektu

Individuální národní

3. Zdůvodnění projektu

Projekt Klíče ke kvalitě (Metodika II) se soustředí na zásadní podmínku realizace zamýšlených změn ve školství, a to je kvalita práce pedagogů na všech úrovních.

Po etapě, v které bylo charakteristickou inovativní činností škol vytváření školních vzdělávacích programů, nastává etapa realizace těchto programů na jednotlivých školách. Tato etapa bude charakteristická hledáním odpovědi na otázky související s uskutečňováním vlastních programových cílů. Do popředí se budou dostávat metodické a didaktické dovednosti učitelů i jejich schopnost celoživotního vzdělávání a rozvoje vlastních profesních (klíčových) kompetencí.

Jedním z vysoce účinných prostředků podpory pedagogů v této situaci je využití prostředí internetové komunikace pro sdílení zkušeností v oblasti vyučovacích forem a metod i postupů organizování a hodnocení vzdělávání na úrovni škol, jednotlivých tříd i jednotlivých žáků.

Předkládaný projekt v tomto smyslu navazuje na systémový projekt Metodika, realizovaný předkladatelem v letech 2006 – 2008, jehož cílem je vytvoření rozsáhlé volně přístupné databáze metodických příspěvků pro pedagogickou veřejnost. Cíle a záměry navazujícího projektu jsou však nastaveny na další, navazující etapu změn ve vzdělávání.

Projekt rozvine současný portál především v sekcích gymnaziálního vzdělávání, středního odborného vzdělávání, vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, popřípadě vzdělávání v základních uměleckých školách a jazykových školách.

Metodický portál bude pomáhat pedagogům v přípravě a následné realizaci ŠVP na jednotlivých typech škol. Na portálu učitelé naleznou potřebné informace, náměty a doporučení.

Soustředění všech specifických skupin na jeden portál umožní vzájemné interaktivní odkazování (řešení „vše na jedné adrese“).

Zároveň portál umožní vytvořit podpůrné mechanismy pro sdílení zkušeností a pro informaci odborné veřejnosti o nových vzdělávacích trendech.

4. Podporovaná aktivita, ke které se projekt vztahuje včetně označení prioritní osy a příslušné oblasti podpory Zdůvodnění projektu

Prioritní osa 4   Systémový rámec celoživotního učení

Oblast podpory   4.1 Systémový rámec počátečního vzdělávání

Podporované aktivity

- Metodická, osvětová a informační podpora kurikulární reformy.
- Podpora informovanosti prostřednictvím informačního elektronického systému.

- Další vzdělávání a podpora pedagogických pracovníků škol a školských zařízení s důrazem na realizaci kurikulární reformy, včetně osvojení si dalších moderních pedagogických metod souvisejících se systematickým zvyšováním kvality a efektivity vzdělávání.

5. Cíle projektu

- Provozovat internetový portál II. generace zaměřený na metodickou a didaktickou podporu počátečního vzdělávání.
- Průběžně doplňovat a zdokonalovat vytvořené volně přístupné databáze metodických příspěvků tvořených učiteli.
- Rozšíření portálu o aktuální tematické sekce.
- Rozšířit uživatelům prostor pro interaktivní sdílení zkušeností.
- Podpořit pregraduální přípravu učitelů formou e-learningových kurzů.
- Poskytovat aktuální informace o nových trendech ve vzdělávání doma i v zahraničí.

6. Cílová skupina

Cílové skupiny, na které je podpora orientována, jsou:

- pracovníci škol a školských zařízení
- vedoucí pracovníci škol a školských zařízení
- žáci základních, základních uměleckých a středních škol, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a ti žáci, kteří jsou ohroženi předčasným odchodem ze vzdělávání.

Primární cílovou skupinou jsou pedagogové základních, základních uměleckých a středních škol. Žáci základních, základních uměleckých a středních škol budou mít užitek z výstupů a výsledků zprostředkovaně, zkvalitněním vzdělávání poskytovaného školami.

7. Výsledky a výstupy projektu a přidaná hodnota

- funkční internetový portál II. generace s výraznými prvky interaktivity
- 4.000 příspěvků
- 6.500 digitálních vzdělávacích objektů
- 5 sborníků s výběrem příspěvků
- 1 multimediální CD-ROM
- 15 e-learningových vzdělávacích kursů
- archivovaná moderovaná diskusní fóra k pedagogickým situacím

Portálové služby, které jsou jádrem předkládaného projektu, jsou zaměřeny na podporu změn v základním a středním vzdělávání, na dosahování rovného přístupu ke vzdělání, podporu rozvoje klíčových kompetencí a zajištění kvality vzdělávání žáků i pedagogických pracovníků.

Využití možností, které dává prostředí internetového portálu nové generace, umožní zvyšovat didaktické a metodické dovednosti pedagogů, které jim umožní lépe než doposud zohledňovat individuální talent každého jednotlivce tak, aby se zvýšila uplatnitelnost absolventů škol na trhu práce. Dosažení zlepšení zájmu o další vzdělávání je

dalším očekávaným výsledkem projektu, který se ovšem může projevit až po několika letech realizace.

Přidaná hodnota:

- národní úložiště vzdělávacích materiálů – dotvoření a především naplnění národního úložiště garantovaným obsahem, které usnadní pedagogům přípravu na hodinu; vznik ojedinělého úložiště s navázáním na očekávané výstupy definované RVP
- komplexní systém metodické podpory – zahrnuje všechny stupně vzdělávání od mateřských po střední školy, od teoretických příspěvků přes prakticky zaměřené příspěvky k digitálním učebním materiálům, které je možné využít přímo ve vyučování.
- podpora zavádění IT do vzdělávání – díky využití pokročilých technologických systémů projekt napomáhá k rozvoji informační a počítačové gramotnosti pedagogů
- podpora výměny zkušeností – metodický portál je platformou, v rámci které je na národní úrovni podporována myšlenka vzájemného sdílení zkušeností
- bezplatné využívání vzdělávacích materiálů – díky finanční podpoře mají pedagogové možnost využívat širokou zásobu vzdělávacích objektů zdarma
- motivace pedagogů – pedagogové mají možnost si díky finanční odměně za publikování příspěvků zhodnotit svoje zkušenosti a získat tak motivaci pro další práci
- šetření času pedagogů – díky systémům vyhledávání, využití mezinárodních standardů a soustředění na jedno místo ušetří pedagog čas s vyhledáváním vhodných materiálů a může se soustředit na vlastní pedagogickou činnost
- propojení s mezinárodním prostředím – propojením na mezinárodní síť úložišť získá český pedagog přístup do ještě větší zásobárny materiálů (až 100 tisíc materiálů), a rozšiřuje se tak i jeho jazyková vybavenost
- rozvoj dovedností pedagogů – díky metodickému vedení při přípravě publikovaných materiálů se zvětší počet pedagogů, kteří jsou schopni si předávat zkušenosti
- propojení akademického prostředí a praxe škol – vzhledem k šíři vytvořené podpory v rámci portálu bude probíhat propojení akademického prostředí s praxí, a bude tak docházet k vzájemnému obohacení
- dostupnost – příspěvky, které budou v rámci realizace projektu publikovány, jsou k dispozici rychle a 24 hodin denně; je tedy předpoklad, že realizace projektu přispěje k rychlému šíření zkušeností v rámci etapy zavádění ŠVP do praxe škol

8. Udržitelnost projektu

Funkční Metodický portál jako internetové medium, který by byl významným pomocníkem při realizaci reformy by i nadále po ukončení financování z ESF fungoval jako důležitá platforma pro výměnu zkušeností. Předpokladem k tomu je vytvoření kvalitního obsahu a dostatečně velké uživatelské základny, která by i nadále portálu využívala ke své práci. V tom případě by určitě portál fungoval v plné šíři se zajištěním níže uvedených prvků udržitelnosti.

Finanční udržitelnost – prostředky státního rozpočtu (standardní činnost OPŘO) nebo soukromých investorů, pro které by byla zajímavá vytvořená platforma

Obsahová udržitelnost – vytvořená síť koordinátorů, metodiků, autorů, která by zajišťovala soustavnou aktuálnost a rozvoj portálu; zkušenosti a náměty, které uživatelé získají z Metodického portálu budou využívat ve své praxi i po ukončení projektu.

9. Náklady na projekt

Celkové náklady projektu: 85 mil. Kč

10. Klíčové aktivity projektu

A. Shromažďování, kritická revize a elektronická prezentace příspěvků teoretické i praktické povahy

Podstatou této aktivity je aktivní vyhledávání autorů a příspěvků, kterými budou rovnoměrně naplňovány jednotlivé sekce portálu. Příspěvky se rozumí texty pojednávající o různých metodách a formách výuky realizovaných učiteli či jinými vzdělavateli. Příspěvky popisují jednotlivé vyučovací hodiny, projekty či další aktivity žáků, které vedou k rozvoji klíčových kompetencí a které se učitelům již v praxi osvědčily.

Tato aktivita směřuje k tomu, aby uživatel našel ve zvolené oblasti jednak kvalitní teoretický základ a také dostatečnou paletu praktických metodických postupů ve vzdělávání. Důležité jsou i odkazy na aktuální informační zdroje v různých vzdělávacích oborech a tématech. Všechny příspěvky budou opatřeny třídícími znaky umožňujícími snadnou orientaci i pokročilé vyhledávání zejména s ohledem na rozvíjené složky klíčových kompetencí a očekávané výstupy vzdělávacích oborů. Většina z plánovaných 4.000 příspěvků bude této povahy.

Významnou silnou stránkou předkládaného projektu je jeho úzká vazba na kutikulární ústavy MŠMT ČR, což umožňuje zajistit odborné posouzení každého příspěvku a tím i záruku jeho odborné i didaktické správnosti a použitelnosti. Realizací tohoto projektu navrženým způsobem dochází k praktickému propojení pedagogické teorie s praxí.

Vlastní publikování příspěvků na portálu je organizováno databázovým způsobem. Stávající portál vytvořený v rámci projektu Metodika bude dále zdokonalován směrem k větší interaktivitě. Uživatelům bude nabízeno několik způsobů vyhledávání příspěvků podle různých kritérií.

Náklady na aktivitu: 13 mil. Kč

B. Shromažďování, kritická revize a elektronická prezentace digitálních vzdělávacích objektů

Digitální vzdělávací objekty představují doplnění příspěvků o další typ informací. Zatímco příspěvky odpovídají v podstatě na otázku „jak“, digitální vzdělávací objekty odpovídají spíše na otázku „co“. Pod digitálními objekty si lze představit kolekce obrázků, schémat, grafů nebo video sekvence, audio nahrávky, interaktivní modely, flashové animace apod.

Podstatou této aktivity bude shromáždění takových elektronických objektů, které usnadní a zkvalitní přípravu učitele na vyučování nebo vytváření vlastních učebních textů, prezentací či pracovních listů nebo jiných typů výukových materiálů pro žáky. Tyto digitální objekty budou aktivně vyhledávány nebo vytvářeny na objednávku a budou uživatelům volně přístupné pro jejich využití ve vzdělávání.

Stejně jako v případě příspěvků i v případě vzdělávacích objektů budou všechny podrobeny odbornému posouzení jak z hlediska věcného tak z hlediska didaktického.

Digitální vzdělávací objekty budou rovněž zařazeny v databázi, která umožní jejich přiřazení k jednotlivým částem portálu a zároveň opatřeny třídícími znaky pro jejich snadné vyhledávání.

Těchto digitálních výukových objektů bude na portálu umístěno 6.500.

Náklady na aktivitu: 15 mil. Kč

C. Vytváření moderních informačních nástrojů pro sdílení zkušeností pedagogů navzájem a vývoj technologických prvků

Charakteristickým rysem nového přístupu k portálovým službám je využití tohoto média ke vzájemné pokročilé komunikaci. Internet přestává být jen médiem, do kterého jsou na jedné straně vkládány informace a uživatelem na druhé straně vyhledávány a využity. Zejména v souvislosti s probíhající reformou vzdělávání se nabízí možnost posunout odbornou komunikaci mezi pedagogy na kvalitativně vyšší úroveň. Za tím účelem budou vytvořeny moderní komunikační nástroje pro vytváření a provozování různých typů odborných komunit, které zajistí možnost sdílení zkušeností jednak v různých oblastech a jednak velmi efektivně.

Zároveň bude nutné vytvářet na portálu takovou technologickou podporu, která umožní začlenit některé specifické výstupy jiných projektů či umožní uživatelům využívat pokročilé formy učení (příkladem mohou být elektronické učebnice projektu PUNC nebo webquesty /specifická výuka žáků pomocí internetu/ jakožto moderní nástroje pro výuku).

Náklady na aktivitu: 10 mil. Kč

D. Vytvoření e-learningového prostoru pro vzdělávání v oblastech oborových metodik a didaktik i aktuálních trendech ve vzdělávání

Pedagogové všech stupňů škol by měli být příkladem celoživotního vzdělávání. Jednou z forem celoživotního vzdělávání je i e-learning, který portál nabídne jak studentům učitelství, tak i učitelům v systému DVPP. E-learningová platforma, do které budou postupně vkládány různé typy vzdělávacích kurzů ze všech oborových metodik a didaktik i z dalších specifických témat, umožní snadný a individualizovaný přístup k této formě vzdělávání každému zájemci. E-learningové kurzy budou odborně garantovány a část z nich bude akreditována v systému DVPP. Celý systém bude modulárně uspořádán a ve výsledku bude umožňovat vybrat si a absolvovat vzdělávání skutečně podle plánu svého osobního rozvoje. Na portálu by mělo vzniknout 15 vzdělávacích kursů pro různé účastnické skupiny.

Náklady na aktivitu: 4 mil. Kč

E. Informační a propagační podpora portálu a organizace a řízení projektu

Informační a propagační podpora Metodického portálu bude využívat především těch informačních kanálů a nástrojů, které vedou přímo k potenciálnímu uživateli. Informační a propagační aktivity budou směřovány do tří oblastí:

- Obecné informování o Metodickém portále, jeho obsahu, smyslu a užitečnosti jeho návštěvy a využívání jej.

- Udržující zájem stávajících uživatelů portálu a to především nabídkou dalších portálových služeb a jejich kvalitou.
- Nalezení nových autorů, kteří by aktivně spoluvytvářeli obsah portálu.

K propagaci Metodického portálu budou pokračovat osvědčené aktivity jednak směrem k tištěným médiím a v možné míře i prostřednictvím rozhlasu a televize. Velmi efektivním způsobem, jak si udržet kontakt s potřebami pedagogů a zároveň prezentovat možnosti, které jim v jejich profesním rozvoji nabízí Metodický portál, je účast na různých odborných konferencích, velkých vzdělávacích akcích a dalších podobných typech akcí, kde se shromáždí větší počet pedagogů. Propagace Metodického portálu bude probíhat i prostřednictvím seminářů a besed na fakultách vzdělávajících učitele.

Elektronická podoba portálu bude na základě dobrých zkušeností doplněna v průběhu projektu 5 sborníky s výběrem typických a aktuálních příspěvků. Frekvence vydávání příspěvků bude jeden rok. V průběhu druhé poloviny realizace projektu bude vydán též jeden multimediální CD-ROM. Sborníky a CD budou distribuovány na všechny školy příslušného typu. Tento způsob propagace zároveň umožňuje seznámit s výstupy projektu ty pedagogy, kteří nemají přístup k on-line portálu.

Náklady na aktivitu: 43 mil. Kč (z toho asi 3 mil. tvoří náklady na pronájem a služby s ním spojené, osobní náklady celého realizačního týmu jsou započítány zde, nejsou rozpočítány k jednotlivým aktivitám)

11. Garant projektu

odbor 23 MŠMT

12. Celková doba realizace projektu

07/08 – 09/13

13. Předpokládaný termín zahájení realizace projektu

červenec 2008